

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadókivételben átvéve:	
Egész évre	16 kor.
Megyedévre	4 "
Helyben házhoz hordva:	
Egész évre	20 kor.
Megyedévre	5 "
Vidékre postán szállítva:	
Egész évre	24 kor.
Megyedévre	6 "

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hét és a
szombat utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Apáczai-utca 2.

A szerkesztőség kéziratok visszatérítését
vagy megőrzését nem vállalja.

Előfizetések és hirdetések a
kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

NAGYVÁRAD, április 15.

Szekularizáció a román népgyűléseken.

(—a) A múlt héten *Nemzetiségi elvélyedés* című cikkünkben megfelelő kommentárral kísértük azt a sajtóságios tünetet, hogy a tulzó nemzetiségi, névszerint Bihar megyében a románok népgyűléseket rendeznek a parlamentben most tárgyalás alatt lévő tanítói javaslat ellen. A népgyűléseken elnöklésre felkértek a vidék tekintélyes lelkészeit és program-pontjok közé felveszik az egyházi vagyon szekularizációját.

Ugyanezt a dolgot megírták a fővárosi és a többi helybeli lapok is az oláh-szentmiklósi és a gyiresi népgyűlések alkalmából. Nem rektifikálta senki s így jogunk volt hozzá kommentárt fűzni.

Ugy látszik, hogy ez a kommentár elevenére tapintott az illetőknek. Míg a tény egyszerű regisztrálása nem fájt nekik, nem cáfolták azt meg, nem szóltak érte, addig mikor mi a közölt és meg nem cáfolt tényekből levonjuk a következtetést, akkor feljajdulnak.

Ilyen feljajdulást küldött be hozzánk dr. Lascu Demeter, a biharmegyei népgyűlések egyik rendezője, a ki a múlt választáson nemzetiségi programmal lépett fel az ugrai kerületben.

Lascu Demeter a következőket írja nekünk:

A Biharvármegyében eddigéleg megtartott román népgyűléseken elfogadott határozati javaslat 6. pontja a következőképpen szól:

„A földművelő osztály nyomorának megszüntetése végett egy állami bank létesíttessék, melynek az eladás tárgyát képezendő nagybirtokokra nézve elővételi joga legyen s úgy ezek a birtokok, valamint az állam részéről netalán megváltandó egyéb birtokok is a beszerzési ár fejében parcelláztassanak azzal a további feltétellel, hogy a megvásárlási ár az adófizetés szisztemája szerint legalább is 50 éven belül törlesztessék.»

Szót-szóra citállok, mert a *„Tiszántúl»* az említett népgyűlések birálatával kapcsolatban az ebben a pontban foglaltakért nekem, mint a határozati javaslat szerzőjének *intelligencia hiányt* imputált, a népgyűléseken résztvevő román lelkészeket és különösen a gyiresi román gör. kath. esperest pedig holmi közönséges apostata-ként és hazaárulóként leckézteti meg.

Bátorkodom most már kérdezni, hogy micsoda alapon méltóztatott velem szemben *intelligencia hiányt* konstatálni, a román lelkészek ellen pedig a képzelhető legsúlyosabb és legrutabb vádat emelni?

Addig is, míg az idevonatkozó becses feleletüket megkapom, tisztelettel előlegezem a következőket:

Azokat a valósággal elvadtó *anarkisztikus* eszméket, melyeknek a kiirtása szintén egyik

legnevezetesebb feladatát képezi a mi népgyűléseinknek és a melyek többek között a szörnységében párját ritkító élesdi vérengzésre vezettek, a biharmegyei román nép között éppen azok a koalíciók honosították meg annak idején, a kiknek a pártjával az önök pártja, a néppárt is szövetségben van.

Szerény nézetem szerint tehát mindenestre tekintetbe veendő ez a kétségbevonhatatlan ténykörülmény, mielőtt pellengére állíttatnak azok a legprimitív morális kötelességüket teljesítő román papok, akik nem áttalanak résztvenni a biharmegyei román népgyűléseken.

Hát erre a feljajdulásra az a válaszuk, hogy szerették volna, ha Lascu nyíltan megmondotta volna legalább most, hogy hivi-e ők a szekularizációnak vagy nem és hirdetik-e azt a népgyűléseken vagy nem?

Itt a mi szerkesztőségünkben azt mondotta Lascu, hogy ők tulajdonképpen nincsenek sem mellette, sem ellene a szekularizációnak; ők csak arról beszélnek a népgyűléseken, hogy ha végrehajtja az állam a szekularizációt, mit csináljon avval a vagyonnal. Azt kívánják ugyanis, hogy parcellázza azt ki az állam köztük.

Ezt ugyan alig fogja valaki egyenes, férfias álláspontnak elismerni. De ha Lascu így mondja, elfogadjuk, hogy így volt. Mi nem voltunk ott a gyűléseken, tudósítót sem küldöttünk. Bár a lapok tudósításai egyenesen azt írják, hogy nyil-

„TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

Régi emlékek.

Irta: Guy de Maupassant.

Édes Colette!

Nem tudom, hogy emlékszel-e még Saint-Beuvenek arra a mondására, amelyet egykor együtt olvastunk és amely annyira beékelődött emlékezetembe. Olyan végtelen sokat fejez ki ez a mondás és hányszor vigasztalt meg az utóbbi időben: „Ugyanabban a házban születni, élni és meghalni.»

Most magam vagyok, egyedül ebben a házban, ahol születtem, éltem és ahol meghalni fogok. Ez nem nagyon vigasztal ugyan, de rám nézve elég keilemes. Itt vagyok régi szülőházamban, s körülöttem minden a multra, a szép multra emlékeztet.

Henry fiam ügyvéd és kétszer egy esztendőben meg szokott látogatni. Jeanne boldogan él a férjével s én minden őszszel ellátogatok hozzájuk. Jómagam pedig itt éledegélek egyedül, csöndesen.

Nem olvasok már többé olyan sokat. Megöregedtem. Sokat merengek, sokat álmodozom. De most másképpen ábrándozom, mint ennek-előtte. Emlékszel-e még azokra a légvárakra, kalandokra, amelyeket husz éves korunkban tervezgettünk? Hát azokra az édes órákra, amelyeket együtt töltöttünk? De multak az idők és másképp történtek a dolgok a valóságban,

mint azokat bohókás fantáziánkban elképzeltük. Nem voltak olyan kedvesek, olyan poétikusak, de megértették velünk, miként kell az életet a maga valóságában telfogni.

Tudod-e, hogy miért vagyunk mi asszonyok sokszor olyan boldogtalanok? mert fiatal korunkban arra oktatnak bennünket, hogy higyük a boldogságot! Sohasem oltják be a leányba azt a gondolatot, hogy majdan küzködni és szenvedni lesznek kénytelenek. S az első tövisszurásnál elvérzik a szívünk. Lelkünk minden reményiségével csüggünk a boldogságon és csak félig nyerjük el azt. S aztán sirni, zokodni kezdünk keservesen, vigasztalhatatlanul.

A boldogság, álmaink igaz boldogsága nem hosszantartó gyönyörűség, mert ez ritka és rövidéletű virág, hanem folytonos várása a boldogságnak, amely sohasem teljesedik be. Azt mondtam, úgy-e, hogy időmet álmodozásban töltöm el. De mit is csináljak egyebet? Ezt pedig kétféleképpen cselekszem. Azt hiszem, hogy érdekelni fog és ezért elmondom neked mind a két módját.

Az első mód nagyon egyszerű. Abból áll, hogy egy alacsony karosszékbe odaülök a kandalló elé és gondolataimban fölidézem a multak emlékeit. Milyen muló is az élet! Különösen azoknak, akik egész életüket egy helyen töltik el.

S amint a kandalló lobogó lángját nézem, hosszan, sokáig — feltűnnek a multak képei. Mintha tegnap történtek volna. Szinte nem is tudom, hogy hol vagyok. Az álom tovaragad himes szárnyain és az egész élet elvonul előttem

a maga szingazdag tarkaságában, kopott szürkeségében. És sokszor azt hiszem, hogy fiatal kis leányka vagyok újra. Az ifjuság izzó érzelmei ébrednek föl bennem, pihegő keblemet lelkesedés tölti el és szívem úgy dobog, úgy repes, mint egy tizenéves esztendő lánykéé és magam előtt látom mindazt, ami elmúlt, nincsen!

Oh, milyen jól emlékszem még sétáimra, az arnyas fák alatt, az illatos erdő közepén!...

Itt ülve karosszékemben a kandallóm előtt, úgy véltem, mintha a Saint-Michel ormáról nézném a naplementét, mintha az uvillei erdőben lennék vadászaton és érezném a szellő hűs leheletét, hallanám a lombok susogását, a csörgő csermely csobogását és látnám, mint hanyatlík le a nap izzó tűzgömbje a kéklő hegyek mögé, sugaraival bucsucskókat lehelve az esti harmatban csillogó falevelekre... S mindaz, amit akkor elgondoltam, poétikus lelkesedésem, amelylyel elteltem a végtelen teng-r láttára, az édes gyönyör, amit éreztem a nyíló rózsá illatától, mindez, ötven év mulva, mintha újra visszatért volna...

A második mód, a melylyel visszaidézem a multak emlékeit még kedvesebb. Bizonyára tudod kedves Colette, hogy az ember a házban mindent megőriz, amire egykor szüksége volt. Nálunk is, a padlásszobában a hely, a hová az ócska holmik tesszük. Ami nem kell többet, amire nincsen többé szükség, az mind oda kerül.

Sokszor fölmegek a kis padlásszobába és keressélni, kutatni kezdek a régi, ócska holmik között. S azok a porlepte, ütött-kopott tárgyak

tan a szekularizációról volt szó, de ezt úgy magyarázza Lascu, hogy a román nyelven a szekularizáció nemcsak elkobzást jelent, hanem megváltást is. Jó, elfogadjuk felvilágosítását is, magyarázatát is.

Amde nem is proklamálják a népgyűléseken egyenesen a szekularizációt, hanem csak az egyházi vezrőn felszólalásáról tanácskoznak, akkor is fenntartjuk előbbi ítéletünket, hogy csak »magáról megfélekedezett« pap teheti, hogy az ilyen határozatok létrehozásához assistáljon. Hazaárulónak, hittagadónak nem mondtuk a multkor sem, amit mondtunk azt ezek után is fenntartjuk, ilyen gyűléseken nincs semmi helye a katolikus papnak. Ha mégis megteszi és ő maga, mint elnök hirdeti ki a Lascu levelében szösz szerint idézett határozatot, azt csak magáról megfélekedezve teheti.

Intelligencia hiányáról eszünk ágában sem volt gyanusítani Lascut. Sőt azt hisszük, elég nagyfokú intelligencia kell hozzá, hogy így állván a dolog, mégis tudjon venni egyházi férfiakat a népgyűlések vezetésére.

Végül a koalíció hibás ebben is. Persze mindennek az oka az átkos koalíció. A mult vasárnap utcai szóváltás miatt leszurtak itt Váradon egy embert. A Magyar Szó menten ráfogta, hogy ennek is a koalíció az oka. Az neveli a gentry virtust. Sem a gyilkos, sem az áldozat nem volt gentry, — de azért a koalíció az oka.

Hogy a szegény románokkal nem törődött évtizedeken át senki sem, sem a papja, sem a jegyzője, sem a bírójja, egy jó szavuk sem volt hozzá, most azután a közjük menő elvtárs ígéreteinek hitelt adnak s készek a csendőrgolyó

az elmult fiatalság boldogságára emlékeztetnek. Mintha élet volna bennük, mintha beszélni, szólni tudnának és elmondanák a multnak örömeit, buját-baját. Ők életünknek egyetlen kísérői, barátjai, akik nem lettek hűtlenek hozzánk, akiket nem veszünk el soha, mint többi szeretteinket, akiknek nem látjuk többé mosolygó vagy fájdalmas arcát, nem halljuk többé édes kacagásuk, keserves zokogásuk hangját.

És sorra nézem, vizsgálom a haszontalan holmikát, kezembe veszem egyiket a másik után és szívem dobogni kezd egyre gyorsabban, hevesebben s önfeledten mondogatom:

— Ezt én törtem el mikor Pali Lyonba ment. Vagy:

— Oh, ez a mama kis lámpása, amelyet magával vitt, ha élébe ment a vendégeknek.

Te, édes Colette, mindezt fogod megérteni. Nevetni fogsz ezeken a kicsinységeken és egykedvűen vonogatni fogod a válladat a gyerekségek e szentimentális dolgok hallatára. Te párisi asszony vagy és ti párisiak nem ismeritek az élet rejtett kicsinyes boldogságát. Ti csak a külvilágnak éltek, csak a külsőségekre gondoltok, de nem pillantotok a szív rejtekeibe.

Én, itt magam vagyok, egyedül élem itt napjaimat és csak magamról írhatok. Irj te is magadról, hadd tudjam meg, milyen a te lelki világod, amint te megismerted az enyémet. De te sohasem fogod megérteni Saint Bouvenek ezt a mondását: »Ugyanabban a házban születni, élni és meghalni!«

Csókol számtalanszor, régi hú barátod.
Adelaideod.

elé is állani — ennek is a koalíció az oka.

Elég erős a koalíció ahhoz, hogy a többi vádak között ezt is elviselje.

A kiegyezés válsága. A képviselőház folyosóján, különösen a függetlenségek közt élénk megbeszélés tárgyát képezte a Budapesti Hirlapnak a kiegyezésről írott cikke. A képviselők a Ház egész ülése alatt ma jóformán arról tárgyaltak. Különösen a függetlenségek tiltakoznak minden olyan alku ellen, mely Magyarországot 1917. éven túl is gazdaságilag bármilyen tekintetben is megköthetné. A függetlenségi pártnak a kiegyezés ügyében ma a következő álláspontja van: 1917-ig csakis a Széll-Körber-féle kiegyezés alapján köthet a kormány szerződést Ausztriával. Minden további meg egyezés vagy kikötés ellen tiltakozik a párt. De különösen tiltakozik az ellen, hogy a bankszabadság 1910 en túl meghosszabbíttassék, akár csak 1917-ig is. Abba pedig épen nem megy bele a függetlenségi párt, hogy előzetes felmondás nélkül fentartassék 1917. éven túl az addig uralkodó állapot. Wekerle miniszterelnök ma sorra tárgyalt a függetlenségi párt vezető embereivel és igyekezett őket megnyugtatni a kormány intenciói felől. A függetlenségi párt ma esti értekezletén különben Kossuth minisztert a kiegyezés dolgában interpellálni fogják.

Justh Gyula a sajtóról. Justh Gyula házelnök ma délután fél 4-kor fényes ebédet adott a Royal éttermében a fővárosi lapszerkesztők és parlamenti újságírók tiszteletére. Az első felkészítőt az ebéden Justh Gyula Házelnök mondotta feszült figyelem közepett.

— Kettős cél vezetett engem, ugymond az elnök, hogy Önöket megkértem, hogy fogadják el meghívásomat az ebédre. Az egyik, hogy a sajtó derék munkásainak, névtelen hőseinek őszinte nagyrebecsülésem, szeretetemet és tiszteletemet kifejezhessem; a másik, hogy alkalmam legyen kijelenteni, hogy a sajtószabadságnak, mint a multban, ugy a jelenben is tántoríthatatlan híve vagyok.

Beszélt ezután a sajtó hivatásáról az alkotmány szempontjából. A sajtószabadsággal üzött visszaélések orvoslására nem tartja helyesnek a prevenciót, mert ez nem más az előzetes cenzuránál. A maga részéről helyes orvosszerűl tartja: 1. az elsőfoku eljárás meggyorsítását, 2., a felelősség kiterjesztését a szerkesztőkre és esetleg a kiadókra, 3., a büntetés szigorítását. Az elnök reméli, hogy a kormányban meg van a törekvés a sajtószabadság teljes megóvása mellett a sajtóügy helyes reformjára. Elteti a hazafias sajtót és munkásait.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

Budapest, április 15.

Elnök: Justh Gyula.

Az ülés megnyitása után

Thorotzkay Miklós gróf: olvassa a mult ülés jegyzőkönyvét.

Elnök: A jegyzőkönyvbe felvétel az a vita, amely az általános vita bezárása körül szombaton lefolyt. Minthogy a házszabályok szerint ez nem való a jegyzőkönyvbe, kéri annak kihagyását.

A Ház a jegyzőkönyvet Ugron felszólalása után az elnök módosításával hitelesíti.

Elnök: A tárgyalás alatt levő javaslat általános vitája bezáratván, mindenekelőtt az előadót illeti a szó. Azután azokat, akik határozati javaslatot nyújtottak be, még pedig a következő sorrendben: Polit Mihály, Goldis László, Mihályi Tivadar, Vajda Sándor, Szki-csák Ferenc, Vlád Aurél. Most az előadót illeti a szó. (Halljuk! Halljuk!)

Vertán Endre előadó: A kultuszminiszter beszéde után feleslegesen szólnia, de kötelességszerűleg válaszol az elhangzott felszólalásokra, amelyek különösen a nemzetiségek részéről az egyházak autonómiája körül forognak. A javaslatot elfogadásra ajánlja. (Éljenzés és taps.)

Polit Mihály: Fájdalommal él a zárzó jogaival, mert a valóság felé látja közeledni a javaslatot, mely törvényjavaslat szerint a testvéri egyetértést fogja megtartani a nemzetiségek között. (Ellentmondások a baloldalon.) Csodálkozik, hogy a katolikusok és a protestánsok nem tiltakoznak a javaslat ellen.

Felkiáltások: Mert igazán hazafak.

Polit Mihály: Saját szebhierarchiájának támadnak ezután, mert magyar érzelműek főpapjaik. Ezután Apponyi Albert gróf beszédével foglalkozik, majd azon panaszkodik, hogy őt inzultálják s az elnök nem ad neki elég tételt. (Zaj.)

Elnök: Engedelmet kérek, ha valaki sértő kifejezést használ, azt én rendreutasítom. (Ugy van.)

Polit Mihály: Akkor az elnök ur nem hallotta. De benne van a naplóban. A szerbek valamikor élénk részt vettek a magyar jodikaruban, ma már a nemzetiség inkompanbilis a birói állással. (Zaj.)

Felkiáltások: Ez nem igaz! Nem igaz!

Elnök: (csenget.) Ez már mégsem tartozik a tárgyhöz. Tessék már a tárgyhöz szólni, mert különben kénytelen leszek a házszabályokat alkalmazni. (Helyeslés.)

Polit Mihály: Igaza van az elnök urnak, ez nem is tartozik a tárgyhöz, hát be is fejezem már beszédemet. Ajánlja határozati javaslata elfogadását. (Nagy derűtség. Helyeslys a nemzetiségeknek.)

Elnök: Az ülést tíz percre felfüggeszti.

Szünet után:

Návay Lajos alelnök: Az ülést újból megnyitja.

Goldis László tiltakozik a felekezetek ama meggyanúsítása ellen, mintha a nemzetiségek nem ápolnák iskoláikban a nemzeti érzést és szellemet. A magyar nyelv tanítása meddő dolog. Ráerőszakolása a nemzetiségekre, csak meggyűlölteti velük azt. A törvényjavaslatot nem fogadja el, hanem határozati javaslatát kéri elfogadni.

Ülés vége 2 órakor.

A tüdővész elleni egyesület gyűlése.

Nagyvárad legújabb egyesülete: a tüdőbetegek szanatorium egyesülete tegnap, hétfőn délután tartó a első gyűlését.

Glac Antal főispán elnökle alatt a többek között jelen voltak: Fetszer Antal felsz. püspök, Széchenyi Jenő kanonok, Rimler Károly polgármester, Sipos Orbán, Novotny Alfonz, Stauber József, dr Konrad Márk, Materny Imre, dr Gerő Sándor, dr Grósz Menyhért, özv. Des Echerolles-Krupér Sándorné, Schwarcz Jakabné, Rechtné-Bauer Zsófia, Huzella Gyuláné, Grunwald Henrikné, Schütz Albertné, dr Sarkadi Lajosné stb.

A gyűlés meguyitása után Glac Antal elnök előterjesztette, hogy a védnökséget gr. Andrássy Gyula belügyminiszter elfogadta a következő levélben:

Méltóságos Ur!

A tüdőbaj ellen védekező együletnek táviratilag felajánlott védnökségét hálás köszönetem kifejezése mellett elfogadom.

Felkérem Méltóságodat, hogy erről az egyület elnökségét értesíteni sziveskedjék.
Budapest, 1906. december 21.

Andrássy.

Ugyancsak védnökké választására vonatkozólag dr. *Szmrecsányi Pál* v. b. t. t., megyés püspök a következő levelet intézte hozzá:

Méltóságos Uram!

Az elkésve vett nagybecsű sürgönyre válaszulva, tisztelettel kijelentem, hogy Méltóságod elnöki kormányzása mellett a megtisztelt védnöki választást készséggel el fogadom, szivemből kívánva, hogy nemes szándékát Isten foghatatlan áldása kísérje.

Magamat becses jóindulatába ajánlva, kiváló tisztelettel vagyok

Méltóságod aláztos szolgája

Szmrecsányi Pál.

Gróf *Zichy Tivadar*, valamint dr. *Radu Demeter* gör. kath. megyés püspök köszönetet mondanak megválasztásukért s készséggel ígérnek közreműködésüket a siker érdekében.

A leveleket a közgyűlés örömmel vette tudomásul.

Bejelentette elnök, hogy a városhoz a szanatorium s részben a rendelő intézet javára eddig 3724 kor., az ő kezeihez pedig szintén pár száz korona adomány érkezett be. A város már berendezett egy rendelő intézetet.

A jelentés kapcsán felszólt *Fetser Antal* felsz. püspök. A város már egy rendelő intézetet segélyez. Jogi szempontból tudni kell, hogy mily viszonyban áll az egyesület ezen rendelő intézettel. Erre kér felvilágosítást.

Rimler Károly polgármester szólott a kérdéshez. Nagyváradi a kezébe vette a tüdővész elleni védekezés ügyét; ez két irányból áll: szanatorium felállításából s a rendelő intézet berendezéséből. Mindkettő a város felügyelete alatt fog állani. Az egyesület a várost ezen munkájában támogassa. Mindkettő egy célt szolgál. Ha az egyesület levehetné a városról ezt a terhet, köszönettel vennék; de mivel ezt nem bírja, csak a támogatásra kell szorítkoznia. Ezt is köszönettel veszi a város.

Fetser Antal a dolog jogi természetére kért felvilágosítást. Más hatása van a törvényhatóságnak s más az egyesületnek. Az országban meglevő két szanatoriumot az egyesületek létesítették. Ezért kell világos meghatározás a dologban.

Grósz Menyhért a rendelő intézet célját, működését fejtegette; itt van szükség az egyesület és az egyesek támogatására, hogy a szegény betegek részére élelmiszert, stb. adjon. Az egyesület célja továbbá az eszmének plakátok, felolvasások, stb. által propagandát csinálni.

Rimler Károly rámutat az állami gyermekmenhely és fehér-kereszt együttes működésére. Így képzeli itt is az összműködését. Ha lesz szanatorium, az egyesület abban állíthat fel 8-10 ágyat a saját költségén. Dispenzert is állíthat fel, minél többet, annál jobb. Az egyesület tevékenységének nyílik elég tág tere az áldásos munkára. A város részéről az egyület semmi nehézséggel nem fog találkozni.

Dr. *Konrád Márk* úgy véli, hogy a város és az egyesület párhuzamosan haladhat a cél felé.

Glacz Antal elnök ismerteti az egész ügyet. Szanatorium egy lesz, de rendelőintézet lehet minden városrészben. Csak most kezdje meg működését az egyesület.

Dr. *Bodor Károly* rámutat, hogy *Fetser* püspök még nem kapott kérdésre felvilágosítást. Szerinte is a város mellett tág tere lesz az egyesület működésének.

Fetser Antal az alapszabályok megtartását kívánja. A város által felállított intézetben az egyesületnek semmiféle intézkedési joga nincs.

Rimler Károly a dolog tisztázását csak alapszabály módosítással látná megoldva. Utasítsák az elnökséget, hogy akként módosítsák

az alapszabályokat, miszerint ha felállítják a szanatoriumot, azt engedje át a város az egyesületnek. Csak így lehetne az aggályokat eloszlatni.

Sipos Orbán üdvözli a kérdés felvetését, de összeütközés nem lesz. Helyesli, hogy a hatóság működése felöleli a védekezést, s az egyesület is megtalálja a tért a támogatásra.

Ezzel a vitát befejezték.

A gyűlés végén az elnök felkérte a jelenvoltakat, hogy az egyesületnek tagokat és adományokat gyűjtsenek.

Románok Apponyi mellett.

Népgyűlés Nagybaródon.

Ismeretes az az erőltetett mozgalom, a melyet a magyar képviselőház nemzetiségi képviselői a nem állami tanítók fizetésrendezéséről szóló törvényjavaslat ellen nemcsak a képviselőházban, hanem azon kívül a nemzetiségi lakta vidékeken is indítottak. A mozgalom Bihar vármegyébe is átsapott, ahol eledig két tiltakozó népgyűlést is tartottak már a törvényjavaslat ellen, Oláhszentmiklóson és Gyíresen. Ezek a népgyűléseken a vezetők úgy viselkedtek magukat, mint akik az egész románság érdekében cselekesznek. Hogy mennyire arrogáns ez a viselkedésük, annak csattanós bizonyossága a tegnapi megtartott nagybaródi impozáns népgyűlés, amelyen az élesdi kerület képviselője, *Farkasházy Zsigmond*, a kerület 12 községéből összegyűlt 4000 főnyi román ajku választó előtt ismertette a nem állami tanítók fizetésrendezéséről szóló törvényjavaslat célját és rendelkezéseit. A népgyűlés osztatlan tetszéssel és helyesléssel fogadta a képviselő fejtegetéseit, megtagadott minden közösséget a nemzetiségi képviselőknél álláspontjával, táviratilag üdvözölte Apponyi kultuszminisztert és kifejezte a törvényjavaslat fellett való helyeslését és bizalmát.

Az impozáns népgyűlés lefolyásáról részletes tudósításunk a következő:

Folyó hó 15-én délelőtt 10 órakor Nagybaródon román népgyűlés volt, amelyen jelen volt az élesdi kerület orsz. képviselője, *Farkasházy Zsigmond* is.

A népgyűlésre 12 román községből 4000 román ajku választó polgár gyűlt egybe. A gyűlés lefolyása szép és igazán impozáns volt. Elnökévé *Pallády Viktor* köröstopai földbirtokost választották meg, aki rövid beszéddel megnyitván az ülést, átadta a szót *Farkasházy Zsigmond* élesdi képviselőnek.

Farkasházy ezután magyar beszédben beszámolt a népgyűlésnek a nem állami tanítók fizetésrendezéséről szóló törvényjavaslat céljáról, fejtegette annak szükséges voltát. Megnyugtatta román hallgatóit, hogy a javaslatnak nem célja, nem is fogja megfosztani a haza román ajku polgárait sem anyanyelvüktől, sem vallásuktól, hanem módot nyújt ahhoz, hogy a magyar haza minden nem magyar ajku polgára elsajátíthassa az állam hivatalos nyelvét, a magyar nyelvet, amelyre annyi szükségük van saját érdekükben is az életben a nem magyar ajku polgároknak.

Farkasházy beszédét *Klimentó János* bezneyi gör. katolikus lelkész tolmácsolta a román ajku választópolgároknak. A román nyelven tolmácsolt beszédet a népgyűlés közönsége sűrű helyesléssel fogadta.

Klimentó azután határozati javaslatot terjesztett a gyűlés elé, mely szerint az élesdi választókerület románsága ragaszkodik anyanyelvéhez és hitéhez, de tiltakozik egyszersmind a nemzetiségi képviselőknél harcmódora ellen, melylyel a népiszkolai törvényjavaslat ellen állást foglalnak. A népgyűlés nem azonosítja magát azokkal a nemzetiségi képviselővel, akik a parlamentben Apponyi javaslatai ellen agítálnak és úgy

tüntetik fel magukat, mintha az összes románság nevében beszélnének.

E határozati javaslat felolvasása után megkérdezte *Klimentó* a gyűlésen jelen voltakat, hogy van-e az ellen valakinek kifogása? A jelenvoltak közül senkinek sem volt az ellen kifogása, azt egyhangú lelkesedéssel elfogadták, végül pedig táviratilag üdvözölte a gyűlés *Apponyi Albert* gróf kultuszminisztert.

A népgyűlésre összegyűlt román polgárság ezután *Farkasházy* éltetésével a legnagyobb rendben eloszlott.

UJDONSÁGOK.

A kongregáció védnökei.

A főgimnázium Mária-egyesületének fővédnökei dr. *Szmrecsányi Pál* megyés püspök és dr. *Takács Menyhért* prépost. Most védnököket kért fel az egyesület. Tegnapelőtt *Szilágyi Dózsa*, a kongregáció vezető tanára és az egyesület tisztségviselői felkeresték a Mária-kongregáció védnökségére főlkért egyházi férfiakat, *Vinkler József* v. püspököt, *Fetser Antal* felsz. püspököt, *Palotay László* prelátest és *Lányi József* tinnini püspököt. Mind a négy főpap elfogadta a védnökséget, az egyesület alapító tagjává is belépett egyenkint 100 koronával. A vezetőség üdvözölő szavaira mind a négyen megszívlelésre méltó szavakkal válaszoltak.

Vinkler püspök hangsúlyozta az egyesületi tagokhoz fűzött abbeli reménységét, hogy az egyházhhoz az életben is mindenkor a hitvallás hűségével fognak ragaszkodni.

Fetser püspök kiemelte, hogy ne csak az egyesülésben rejlt erőt tekintsék a tagok, hanem a kongregáció lelki munkálkodásában szaporodó természetfölötti erőt is. Ne feledjék, hogy a bold. Szűz a könyörgő mindenhatóság.

Palotay prelátest a hit katonáinak tekinti az egyesületet, a kit a legtisztább lobogó alatt sietnek diadalra. Ugyancsak *Palotay László* pompás kivitelű zászlót ajándékoz az együletnek.

Lányi püspök könnyekig meghatva felelt az üdvözletre. Kigombolt reverendája alól elővett egy régi kis érmet. »Ez az a Mária-érem mondotta, a melyet egykor hittanáromtól kaptam, a melyet ma is magammal hordok. Ezt tekintem legszebb kiténtetésemnek.« Buzdította az egyesületet Szűz Mária tiszteletére s kijelentette, hogy nemcsak az egyesület alapító tagja lesz, hanem azontelül a kongregáció könyvtárának céljaira évente 50-50 koronát fog adni állandóan. Ugyancsak megígérte, hogy az egyesületnek diszes Mária-szobrot ajándékoz.

Az a hatalmas pártfogás, a mellyel az ifjuság lelki nevelésére oly kiválóan fontos egyesület főpapjaink részéről találkozik, legszebb elismerése a vezető tanár *Szilágyi Dózsa* idealisan fenkölt munkálkodásának. Adja Isten, hogy a nemes szívek munkája nemes gyümölcsöt teremjen.

* **Az ügyvédi kamarából.** A nagyváradi ügyvédi kamara *Hegyesi Márton* volt nagyváradi ügyvéd elhalálása alkalmából az ügyvédek lajstromából törölte és irodája gondnokául dr. *Puskás L. Béla* nagyváradi ügyvédet rendelte ki; továbbá *Stern Odön* ügyvédet Nagyváradi székhelylyel az ügyvédek lajstromába felvette.

* **Papp Miklós jubileuma.** Ünnepelepre készül a nagyváradi kir. pénzügyigazgatóság s az alája rendelt hivatalok tisztikara. *Papp Miklós* kir. tanácsos, pénzügyigazgató a jövő hónapban tölti be hivataloskodásának harminc-

ötödik évét. Ez alkalomból a tisztikar nagyobb szabású jubileumot rendez szeretett főnökük ünneplésére. A jubileumot május hó 8-án tartják meg s nagy lakomát rendeznek Papp Miklós tiszteletére a Félix-fürdőben. — Az ünnepségben bizonyára a város társadalmá is kiveszi részét.

*** A villamos vasut a Rhédey-kertbe.** A villamos vasut igazgatósága a következők értesítést adta ki: Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására adni, hogy folyó hó 16-tól kezdődőleg — úgy mint tavaly, az idén is, — Nagyvárad p. u. és Rhédey-kert között közvetlen kocsik fognak közlekedni. Míg a Teleky-utcai forgalom, a Szt.-László-téren való átszállással tartatik fenn. Az igazgatóság.

*** A király Prágában.** Borus, esős időben indult el a király prágai útjára. Az udvari vonat már reggel 8 órakor készen állt. A vonat 8 kocsiból állt, a 3-ik kocsi volt a császári sassal ékesített 6 tengelyes szalonkocsi, a hálókocsi az öltözőkocsi és az udvari vadászokocsi. A király kocsija után következett a miniszterek szalonkocsija és 2 kocsi a többi kíséret számára. A perronon Beck báró miniszterelnök, Villanyi báró udvari tanácsos, Attenps gróf udvari tükár, Pacák és Práde miniszterek és Bolfras főhadsegéd. 1—2 perccel háromnegyed 9 előtt megjelent a király Paar gróf főhadsegéddel, néhány szóval üdvözölte a minisztereket és udvari méltóságokat, aztán gyorsan visszavonult udvari kocsijába. A miniszterek is felszálltak és 8 óra 43 perckor tehát 7 perccel a kitűzött idő előtt elindult az udvari vonat. A pályaudvar előtt nagy néptömeg gyűlt össze, mely lelkesen üdvözölte a királyt.

*** Alkohol ellenes mozgalom.** Biharvármegye alispán fontos közegészségügyi körrendeletet bocsájtott ki a járási főszolgabírákhoz az alkoholizmus ellen indított mozgalom tárgyában. Az alispán egy felkérés alapján ugyanis elrendelte, hogy a főszolgabírák minden esetben, mikor az alkohol ellenes szövetség tagjai a járásához tartozó községekben felolvasások tartása végett megjelennek, azokat működésükben a szükséges támogatásban részesítsék.

*** Dalmácia visszacsatolása.** Az elmúlt évben Dns László Nagyvárad város főügyésze foglalkozott jogi szempontból Dalmáciának Magyarországhoz visszacsatolása kérdésével s kimutatta, hogy ehhez nem csak a törvények alapján joga van Magyarországnak, hanem a koronázásakor összes királyaink esküt is tettek erre. Dns László érdekes és becses tanulmányát füzetbe is kiadta. Most dr Havas Jenő kir. tanácsos indítványt ad be a magyar országgyűlés képviselőházához, hogy Dalmácia sürgős visszacsatolását követeljék. Erre legalkalmasabbnak találnák Ő Felsője koronáztatásának 40 éves fordulóját.

*** Egy község vízhiánya.** Ukrös község képviselő testülete legutóbb tartott közgyűlésen határozatilag mondta ki, hogy a község vízügyében, illetőleg ártézikutja érdekében kérelemmel járul a földmívelésügyi miniszterhez. A községnek ugyanis jelenleg nincs oly kúja, mely a közegészségügynek megfelelő vizet szolgáltatna. Az év nagy részében, különösen a nyári hónapokban igen sokszor teljesen viz nélkül vannak a kutak s a közönség, a szomszédos községekből hordják a vizet. A képviselő testület már a múlt évben 1600 koronát irányzott elő egy ártézikut furására, azonban ez az összeg kevés, többet kivetni pedig nem lehet, mert jelenleg is 80 százalék pótdóval van terhelve a közönség. A képviselő testület határozatát, illetőleg kérelmét a miniszter tegnap leküldte az alispánnak, hogy tegye az ügyet vizsgálat tárgyává, vajjon mennyit bír még el a község.

*** Petőfi muzeum.** A Petőfi társaság most országos mozgalmat indított Petőfi Sándor, a lánglelkű költő után fennmaradt ereklyék összegyűjtésére és egy állandó épületben leendő megőrzésére végett. Az ereklyék oly nagy mennyiségben vannak, hogy azok egy egész muzeumot képeznek. Ezért a társaság azt a célt tűzte ki, hogy egy megfelelő muzeumot fog építtetni. A muzeum Bajza-utca 21. szám alatt lesz. Az épület oly monumentális lesz, hogy azt a társaság saját erejéből nem tudja felépíteni, ezért most városok és a vármegyék törvényhatóságait kérték fel, hogy járuljanak hozzá anyagi támogatásaikkal, hogy minél előbb megvalósítható legyen a cél.

*** A Körözsbe futt gyermek.** Tenkéről jelenti tudósítónk, hogy tegnap délelőtt Kósa Szarka Antal 7 éves gyermek többet magával játszadozott a Körözsparton. A gyermek cicát játszottak, mikor Szarka Antal a part szélére futott s ott a lába megcsuszott. A gyermek egyensúlyt veszítve belezuhant a Körözsbe s pár pillanat alatt elmerült a vízben. Társai megijedtek s kétségbeesetten kiabáltak segítségért. A mezőn dolgozó munkások a jajkiáltásra összefutottak s megkísérelték a gyermeket kimenteni. Azonban minden igyekezetük kárba veszett, mert mire partra hozták a gyermeket, az már halott volt. Gondatlanság nem terhel senkit.

*** Államsegélyvel szervezendő segédjegyzői állások.** Andrassy belügyminiszter legutóbbi körrendeletet intézett a vármegyékhez az államsegélyvel rendszeresítendő segédjegyzői állások ügyében. Az alispán e körrendelet alapján most minden főszolgabíróhoz felhívást intézett, hogy utasítsák a járásában lévő 2000-nél nagyobb lélekszámmal bíró összes körjegyzőségek községeit, hogy külön e célra szabályszerűen összehívandó külön-külön tartandó képviselőtestületi ülésükön tárgyalják az ügyet. A képviselőtestületeknek határozatot kell hozni, tekintet nélkül arra, hogy e tárgyban már korábban határoztak volna, sürgősen határozzanak a felett, hogy hajlandók-e segédjegyzői állást szervezni, kérnek-e a szervezéshez államsegélyt, s ha igen, mily mérvben hajlandók a szervezés költségeihez hozzájárulni.

*** Sorozás Margitán.** Margitai tudósítónk tegnap számolt be telefonon az ottani sorozás eredményéről. A sorozásra hadkötelesnek volt kitüntetve 853 egyén, kik közül 117 nem állott elő. A megjelent 736 ember közül az utoncjutaléka besoroztak 140 embert, kik közül 3 volt önkéntes. Póttartalékba helyeztek 57-et. Összesen 197 embert soroztak be.

*** Feloszlott cselédgyűlés.** A szocialdemokrata párt agitációjára vasárnap délután 3 órára cselédgyűlés gyűlt össze. A gyűlésen azonban alig volt egy pár női cseléd, annál több volt a szocialdemokrata párt híve, azok t. i. akik minden gyűlésen ott szoktak lenni s a tömeget képezik. A gyűlésen megjelent néhány cseléd Moskovits Jenőt választotta meg a gyűlés elnökévé, aki a megnyitójában ismertette a célt, hogy tudni illik május 1-én lépjenek általános sztrájkba. Ezután Pelle Jánosnak adta át a szót. Pelle igen élénk színekben illusztrálta a női cselédek helyzetét. Azt mondta, hogy a cselédtartók kegyetlenül bánnak a cselédekkel. A hatóság nem pártfogolja a cselédek, az ítéletek meghozatalánál nem jár el igazságosan, mert a gazdákat hallgatja meg csupán s a cselédek 8—10 napra ítéli minden kihallgatás nélkül. A gyűlésen Réz Bertalan tb. alkapitány volt jelen a rendőrség részéről. Réz vezeti városunk cselédügyeit s mint ilyen igen jól ismeri azokat a mizeriákat, melyek a cselé-

dek révén terhelik a gazdaközönséget. Az alkapitány mihelyest a hatóság rágalalmazásával állott elő Pelle, figyelmeztette a szónokot, hogy rosszul van informálva. E figyelmeztetésre nagy zaj támadt, mire Réz a gyűlést feloszlatta. A demokraták és az a néhány cseléd, szó nélkül szét oszlott.

*** Halálozás.** Aufricht Alajos, Aufricht Mór fia, életének 34. évében elhunyt. Temetése ma, április 16-án lesz.

*** Életmentő rendőr.** Tegnap délelőtt Kert-utca elején ment Rác János körözsladányi lakos, aki unokatestvére temetésére jött Nagyváradra. Rác útjában egyszerre rosszul lett s szótlanul rogyott a földre. A szerencsétlenül járt ember után közvetlen ment Becsey Ignác őrmester, aki már többször tette tanujelét mentői jártasságának. Most is amint Rác össze-rogyott azonnal oda futott s megtette a kellő mentési kísérletet. A kísérlet félóra alatt sikeresen végződött, amennyiben Rác eszméletéhez tért s így vitték be a mentők a kórházba. Rácot szélhűdés érte.

*** Tűz Teglavető-utcaiban.** Tegnap este 7 óra után élénk tűzlárma csodította a népet a Temető-utca felé, hol Méhes nevű vasutas udvarán gyuladt ki az istálló teteje. A tűzről értesült toloncházi különítmény azonnal kivonult és a tüzet mielőtt az tovább terjedhetett volna, elfojtotta. A tűzjelzésre kivonult a főállomásról is a tűzörség egy szerkocsija. Mire ez azonban kiérkezett, a tüzet már lokalizálták.

*** Véres baleset a vasutnál.** Vasárnap délelőtt a Budapest felé induló 505. sz. személyvonatra, mikor az már megindult az állomással szemben lévő oldalról fel akart szállani ittas állapotban Varga László 23 éves ev. ref. vándorcsodi illetőségű, közúti vasuti napzamos. Miután a vonat személyzete nem vehette észre az ellenkező oldalról kapaszkodó embert, a vonat megindult. Varga egy darabig kapaszkodott a lépcső fogójába, de nemsokára leesett és pedig oly szerencsétlenül, hogy jobbkarjának könyök csontja széjjeltört. Sérültet azonnal be szállították a Biharvármegyei kórházba, ahol rögtön megoperálták, karját valószínűleg amputálni kell. A megejtett nyomozat szerint a balesetnek Varga vigyázatlansága volt az oka.

IRODALOM.

Versek. Pelle János, a rokonszenves fiatal nagyváradai poéta, kit néhány verse révén, mely a Tiszántulban helylyel-közzel megjelent, olvasóink is elég előnyösen ismernek, kiadni készűl külön kötetben verseinek javát. Pelle poézise a melegen érző szív szelid érzéseinek tolmácsa és versei »jóformán megannyi fehér dalok egyéni érzelmekről, egyéni gondolatokról«, mint maga a szerző jellemzi őket előfizetési felhívásában. A kötet június első napjaiban jelenik meg. Előfizetési ára 2 korona.

Koronázási Emlékfüzet. Ez év június 8-án lesz 40-ik évfordulója annak a nagyfontosságú történelmi eseménynek, hogy dicsőségesen uralkodó apostoli királyunk, I. Ferenc József megkoronáztatott. A nemzeti nagy ünnepre egy alkalmoszerű füzetet szerkesztett Györfy János székesvárosi iskolaigazgató, a népiskolai tanulócsereg számára. A gonddal összeállított könyvecske előnyösen válik ki az efféle alkalmi füzetek közül. Az egész iskolai ünnepély lefolyását tartalmazza ez a füzet; találunk benne ismertetést a királyról, a koronáról, alkalmi költeményeket: benne van Jókai Mór ragyogó szép leírása az 1867-iki koronázásról s ad ünnepi programot. Sikertűl ünnepi beszédet irt a füzetbe Székely Andor székesvárosi tanító. A képekkel illusztrált, szép kiállítású könyvecskét a jőnevű Buzárovits-cég adta ki Esztergomban a kath tanítói árvaház javára s hogy minden iskolásgyerek megszerzhesse, árát csak 20 fillérre szabta, ami igazán olcsó.

SZINHÁZ.

A hét műsora.

Kedd: Bob herceg (Haller Irma vendégjátéka.)
Szerda: Gül Baba (Haller Irma vendégjátéka.)
Csütörtök: Vig özvegy (Haller Irma vendégjátéka.)
Péntek: A vörös talár (Gál Gyula vendégjátéka.)
Szombat: Lucifer (itt először, Gál Gyulával.)

A kolozsvári színtársulat
Nagyváradon.

A buzgó törekvés, fáradtságot nem ismerő munka nemokára eredményre vezet: elkészül Szigligeti szobra s fehér házunk előtt hirdetni fogja a magyar népszínmű irodalom megteremtőjének emlékét.

Már tetemes összeg gyűlt össze a szoborra. Somogyi Károly színgató felvetette azt az eszmét, hogy amikor valamelyik vidéki színtársulat Nagyváradon előadást tart a Szigligeti-szoborra, ugyanazon városban játszik szintén a Szigligeti-szobor javára.

Az életrevaló eszmét dr. *Hoványi Géza* színiügyi bizottsági elnök, mint a Szigligeti-szoborbizottság elnöke, a nála megszokott agilitással karolta fel s buzgalmával sikerült a kérést a megvalósulás stádiumába vinni.

A kolozsvári Orsz. Nemzeti Színház vasárnap, április 21-én a Szigligeti szoborra előadást tart Nagyváradon s ugyan ezen napon a nagyváradai színtársulat a kolozsvári színházban előadja a Vig özvegyet, ugyancsak a Szigligeti-szobor javára.

A színiügyi bizottság vasárnap délelőtt ülésezett ebben a dologban, amely valóságos szenzációs színi, esemény lesz Nagyváradon.

Az ülésen, amelyre a szoborbizottság tagjai is meg voltak hívva, dr. *Hoványi Géza* elnöke alatt jelen voltak: Rimler Károly polgármester, dr. Várady Zsigmond, Harmathy Károly, Rádl Ödön, Stark Gyula, Sipos Orbán, dr. Adorján Emil, dr. Halász Lajos, dr. Dóri Ferenc, Beczkay Lajos, dr. Pácz Sándor, Kőszeghy József, dr. Kurländer Ede, Juricskay Barna és Somogyi Károly színiigazgató.

Elnök bejelentette, hogy a kolozsvári színtársulat április hó 21-én a nagyváradai színházban ünnepi előadást tart a nagyváradai Szigligeti-szobor javára, s ugyanekkor a nagyváradai színtársulat a kolozsvári színházban előadja a Vig özvegyet, ugyancsak a szobor céljaira. Kéri, hogy a felett határozzanak, mi módon fogadják a kolozsvári színtársulatot s az előadásra a helyárak 25 százalékos felemelését engedélyezze a bizottság.

A szakbizottság a helyár felemelését engedélyezte s intézkedett, hogy a vasutnál vasárnap délelőtt fél 9 órakor a színiügyi bizottság is fogadja a kolozsvári társulatot.

Az előadás természetesen bérletszünetben tartatik s a bérlet, a jelentkezés sorrendjében ma, kedden délig jegyezhetik elő igényüket. Ma délutántól kezdve, tekintet nélkül a bérletre, a jelentkezők előjegyzései vétetnek figyelembe. A színiügyi bizottság intézkedett, hogy ez szigorúan betartassék.

Előadás után a Pannoniában társas összejövetel lesz a kolozsvári színészek tiszteletére, akik az éjjel 2 órai vonattal utaznak vissza Kolozsvárra.

Megbízta különben az elnököt, hogy a ritka eseményt minél ünnepélyesebbé tegye.

Erre az ő személye és tapasztalt buzgalma különben is garancia.

A színiügyi bizottság ezenkívül foglalkozott még a színtársulat újabb szervezésével.

Mivel az új tagok egyrésze még nem mutatkozott be úgy, hogy kellő bírálatot lehessen felettük mondani, a színiigazgató kérelmére a színiügyi bizottság kimondotta, hogy április 24-én újabb ülést tart s ez alkalommal nyilatkozik az új tagok felett. Így még május 1-ig ideje lesz az igazgatónak, hogy a be nem vált új tagokat elbocsássa, illetve kicserélje.

Kapcsolatosan megemlítjük, hogy a Szigligeti szoborra eddig már 3850 korona összeg gyűlt be.

A kolozsvári színtársulat itteni programja, most már véglegesen meg van állapítva. Az előadás kezdetén dr. *Janovics Jenő*, a kolozsvári színtársulat igazgatója tart előadást a színpad szerepéről Szigligeti korában és a tuai forrongó társadalmi viszonyok között. Ezt követi gróf *Bánffy Miklós* «Nap legenda» c. egyfelvonásos nagyszabású darabja, amelyet eddig csak a fővárosban és Kolozsvárt adtak elő frappáns sikerrel. Végül a «Mindent semmiért» c. darabot játsszák, a mely még egyetlen magyarországi színpadon sem került színre.

A kolozsvári társulat zenekara ott marad, a mi színészeink azokkal játsszák a «Vig özvegyet». Dr. *Janovics* magával hozza az itteni előadásra diszleteit. A jótékencélu előadás iránt városzerte általános az érdeklődés.

Madarász.

Halász Ede vendégjátéka adott némi érdekességet a tegnapi előadásnak. Halász, a mint egy feilépésből megítélni lehet, a jobb vidéki baritonisták közé tartozik, ha nem is az elsők közé való. Hangja elég terjedelmes, bár kissé nyers és nem eléggé iskolázott. Gyakorlattal, sok tanulással fejleszhető lesz s látható ambíciója elég kezesség arra, hogy szorgalma sok akadályon túl fogja segíteni. Játéka elég ügyes. — Sajnálattal nélkülöztük a régi szereplők közül Palásthyt, akinek szerepét Bérczi vette át s igen lapos komikummal kívánt hatni a karzatra. A karzat azonban ezuttal a színház egyéb rémeihez hasonlóan üres volt.

Haller Irma a Bob hercegen. A pár év előtti zajos tüntetés emléke fog ma felújulni a Szigligeti-színházban. Haller Irma, a nagyváradai kedvenc szubrett-primadonája lép fel ma este és pedig legdiadalmasabb szerepében, a »Bob herceg«-ben. A viszontlátás előreláthatólag kedves és ünnepi lesz.

A vasárnapi helyárak. A színiügyi bizottság vasárnap tartott ülésének határozata alapján az igazgató következő sorokat közli:

A folyó hó 21-én vasárnap este a Szigligeti szobor alap javára, a Kolozsvári Nemzeti színház társulata által tartandó bérletszünetes előadása — a bérletkedden, április 16-án délelőtt 10 órától 12 óráig, délután 3 órától 5 óráig válthatják ki jegyeiket a színházi pénztárnál. — A jegyek a jelentkezés sorrendje szerint fognak kiadni, tekintet nélkül az A., B., C. bérletre. A kedden ki nem váltott jegyek szerdától kezdve a színház pénztáránál a bérletre való tekintet nélkül fognak kiadni.

A helyárak ez alkalommal a következők: Nagypáholy 17 kor. 50 fill. Földsz. és I. emeleti páholy 15 kor. II. emeleti páholy 10 kor.

Zsölye 3 kor. 80 fill. Kőrszék 3 kor. Támlás-szék 2 kor. 50 fill. Erkély I. sor 1 kor. 50 fillér, II. sor közép 1 kor 30 fillér. Erkély II. sor oldal 1 kor. Emeleti zártszék 80 fillér. Allóhely rendes árban.

EGYESÜLETEK.

Keresztény szervezkedés. A török-bálinti keresztény szociális egyesület alapszabályait a. m. kir. belügyminiszter láttaozta.

TÁVIRATOK.

Pápai konzisztorium.

Budapest, április 15. Rómából jelentik: A pápa ma titkos konzisztoriumot tartott, melyben kinevezte az új biborosokat. Utána beszédet mondott a pápa, amelyben azokról a harcokról emlékezett meg, amelyeket az egyháznak főképp Franciaországgal kell végig küzdeni. A francia egyházüldözés annál sajnálatra méltóbb, mert a pápa szereti a nemes francia nemzetet, melynek örömeiben és bánatában osztozik. Ezután felolvasta az ujonnan kinevezett biborosok névsorát és kinevezte Kranitz Kálmán veszprémi kanonokot felszentelt püspökké a veszprémi egyházmegyébe. Az egyházi ünnepség délelőtt 10 órakor kezdődött és déli 12 órakor ért véget.

Egy volt képviselőjelölt öngyilkossága.

Budapest, január 15. Kolozsvárról jelentik: Gauser János, a nemrég lezajlott dunapataji képviselőválasztáson az egyik függetlenségi jelölt tegnap szőleiben öngyilkosságot követett el. Ma találta meg holttestét. Az öngyilkosságot valószínűleg afeletti bánatában követte el, hogy nem választották meg képviselőnek.

Négy milliós per.

Páris, április 15. Mentomban pört indítottak Eugénia volt francia császárné ellen, négy millió hatszázezer frank fizetése iránt. Ez a követelés egy kötelezettségéből származik, amelyet III. Napoleon császár 1568. júniusban vállalt.

Antidinasztikus mozgalom Szerbiában.

Belgrád, április 15. Az egész országban folyik az antidinasztikus propagan a. Ujabbban képeslevező lapokat t rjesztettek a comangti hercegnek Eduárt király unokaöccsének képével. Ez az agitáció elégedetlen tisztekből indult ki.

MULATSÁG.

A kath. legényegylet háziestélye. Vidám hangulat uralkodott vasárnap este a nagyváradai kath. legényegylet helyiségeiben. A nagybőjt után akkor tartotta első háziestélyét az egyesület, mely alkalomra az egyesület helyiségei ismét megteltek szép közönséggel. Este 9 órakor *Pócsi Laci* muzsikájára táncra perdült az egyesület fiatalsága és vidám mulatozással, jókedvű táncal eltöltötte az időt egé-

szen 2 óráig éjféli utál. A szépen sikerült kedélyes háziestélyen az egyesületet Nagyvárad intelligens keresztény társadalmának sok tagja tüntette ki érdeklődő megjelenésével.

Z E N E.

A zeneiskola hangversenye. Kellemes vasárnap délutánt szerzett a zeneiskola igazgatósága és tanári kara azoknak a szülőknél, akik gyermekeiket a zeneiskolába járatják. A zeneiskola már 11 év óta áll fenn s nem egy tanítványának kenyérkeresete ma az a zenei tudomány, melyet a zeneiskolában szerzett. Uja5ban városunk zenei életében pangás állott be; különösen mióta a Harmónia is beszüntette működését. A vasárnapi hangversenyen hegedűn játszottak: *Pelley Sándor I. o., Winkler Lajos és Soós Dokrány II. o.* növendékek; zongorán: *Réz Gizus és Rác Rózsika;* harmónikán: *Réz László.* A szereplők mindnyájan szép készütségről és meglepő előnaldásról tettek bizonyosságot. Záradéku Haydir-nak a Symphuriáját játszották el I. hegedűn *Mazalik József* tanár; II. hegedűn: *László József* gordorkán: *Mazalik Ernő,* nagybőgön: *Mazalik Alfréd,* fuvolán: *Mazalik Győző* és zongorán: *Mazalik Gabriella.* A zeneiskola, amely most már a várostól is nagyobb évi segélyt kap, évről-évre fejlődik s áldásos működése mind nagyobb és nagyobb körzetre terjed ki városunk intelligens társadalmában. (—rj.)

S P O R T.

A főreáliskola torna- és vivó ünnepe. A nagyváradai állami főreáliskola 1907. április 21-én délután 4 órakor hangversenyyel egybekötött torna- és vivó ünnepélyt rendez. A befolyó jövedelem a szegény tanulók se élvezésére fordítatik. A reáliskola ugyanis a temesvári kerületi tornaversenyen részt vesz 40 tanulóval. Egy jegy ára 60 fillér, felülfizetéseket nirlapilag nyugtáznak. E töre vésükben Nagyvárad intelligens társadalmának támogatására számítanak, mert a testi nevelésnek, mely napjainkban ép oly fontos, mint a szellemi, kiinduló pontja terjesztője és fejlesztője a főreáliskola. Az első és második osztályu tónulók és az öt, nyolc osztályu tanulók egészen új dolgokat tagnak produkálni, úgy, hogy a közönség egy szép látványban fog gyönyörködhetni. A jegyeket lehetőleg előre kéri megváltani, mert már 500 drb elkelt és sok előjegyzésben van. Jegyek minden tanulónál kaphatók és *Lakatos Béla* főreáliskai tornatanárnál.

Igazságszolgáltatás.

Elitelt lapszerkesztő.

A Nagyvárad *Ujságban* az elmúlt év november 29-én *»Mi van a Komzsik-ügygel?»* — *Pásztor Ede hallgat.* címekekkel egy hírlapi közlemény jelent meg, melyben *Halász Lajos* dr, a Friss Ujság felelős szerkesztője és orsz. képviselő személyéről ezek a kitételek voltak: *»Különös dolognak tartjuk, hogy Halász Lajos még mindig egy fedél alatt dolgozik Pásztor Edével; úgy látszik közösséget vállal vele. Különös dolognak tartjuk, hogy egy országgyűlési képviselő csak ennyit ad a becsületére.»*

Halász Lajos dr a közl-mény miatt, melyért a felelősséget *Nógrádi Gyula,* a Nagyvárad *Ujság* felelős szerkesztője vállalta el, becsületsértési perrel lépett fel.

Az ügyben tegnap volt meg a fő tárgyalás a nagyváradai kir. törvényszék, mint esküdt-bíróság előtt.

A fő tárgyalásnak lefolyása a következő volt:

Az esküdtszék megalakítása után, a bíróság elnöke, *Csulyok Béla* dr kihallgatta a vádlottat, *Nógrádi Gyulát,* személyes viszonyai felől és aztán felolvastatta előtte, amivel vádolva van.

Elnök: Ön írta az inkriminált cikket?

Vádlott: A cikkek nem én vagyok a szerzője, de a felelősséget én vállalom érte, mint felelős szerkesztő és az inkriminált cikk értelmi szerzője.

Elnök: Hol van a cikkek kézírata?

Vádlott: Halász Lajos a kéziratot elkérte és elégette.

Elnök: Bünyösnek érzi-e magát?

Vádlott: Bünyös nem vagyok, mert az inkriminált cikket kö. érdekből írtam.

A bizonyítási eljárás hamar befejeződött, *Halász Lajos* főmagánvádló tett indítványt az esküdték elé terjesztendő kérdések tárgyában. A vádlott a feltett főkérdésbe bevételni kérte a cikk inkriminált passzusait. Minthogy a törvényszék ennek nem adott helyet, semmiségi panaszt jelentett be indítványa mellőzése miatt.

A vádbeszéd elmondása után *Nógrádi Gyula* vádlott terjesztette elő személyesen védekezését, mire az elnöki részűm után az esküdték visszavonultak tanácskozára.

Alig negyedórai tanácskozás után az esküdték meghozták verditjüket, *Nógrád* t bünyösnek mondván ki a *Halász Lajos* ellen nyomtatvány utján elkövetett becsületsértés vétségében. E verdit alapján a bíróság elitelte *Nógrádit* 8 napi fogház, mint fő-, és 10 korona mellékbüntetésre. Az ítélet ellen *Nógrádi* semmiségi panaszt jelentett be.

KÖZGAZDASÁG.

A hegyközség közgyűlése.

A nagyváradai hegyközség vasárnap délelőtt a városházán tartotta közgyűlését.

Dr. Molnár Imre elnöklete alatt mintegy 100 szőlősgazda volt jelen.

A megnyitás után elfogadták a hegyközség 1906. évi zárszámadását s a bevételnyét megadták. A bevétel 6161 kor. 85 fillér, a kiadás 3407 kor. 27 fillér, s a maradvány 2754 kor. 13 fillér.

Ugyancsak tárgyalták s elfogadták az 1907. évi költségvetést, amely szerint a kiadás 9853 kor. 72 fillérben van telvéve s a bevétel ugyanannyiba; a bevételben befoglaltatik a hegyi adó, amely a 15687 kor. 32 fillér kincstári adó után 18%. Igen méltányos és helyes intézkedés volt, hogy a költségvetés során gondoskodtak, miszerint a nehéz szolgálatot teljesítő hegyőrök fizetését évi 60—60 koronával összeggel felemelték.

Dr. Molnár Imre elnök szép beszédben fejtegette a szőlősgazdák helyzetét; felemlítette az osztrák bortörvény meghozatalát; a magyar bor forgalomba hozatalát New-Yorkban; érvekkal bizonyította be a hegyi utak rendezésének, kiszélesítésének szükségét, amely által a szőlő értéke emelkedik.

Lukács Géza nyug. ezredes a munkás kérdéssel foglalkozott s a mai türethetetlen viszonyok miatt a gazdák szervezkedését kívánta. A napszámot mindig egy hétre állapítsák meg méltányosan s azt mindenki tartsa be.

Dr. Molnár Imre most nem tartja ezt a kérdést idősejűnek. A mai nehéz viszonyokkal az élet megdrágulása összefügg. Ha a munkások nem járnak el méltányosan, a szervezkedésre akkor kerül a sor.

Karger Sándor a bajt abban látja, hogy az izgatók és a vincellérek bujtogatják fel a munkásokat.

A kérdés felett napirendre tértek.

Végül megejtették a választásokat.

Három évre a hegyi választmányt az eddigi következő tagokból alakították meg: *Bordé Ferencz, Czeglédy Jeremiás, Csohanczy Lajos, Darvassy Lajos, Lévy Zsigmond, dr. Molnár Imre, Molnár Lajos, Sal Ferencz.* Számvizsgá-

lókká választották újból *Székely Sándor, Kugler Albert, Papp György, Grünwald Simon* és *Lévy Zsigmond.*

A gabonatözsde határideje.

Budapest, április 15

Buza április	— — —	13.15	—	13.35
Rozs április	— — —	13.50	—	13.30
Tengeri május 1907	— — —	10.80	—	11.05
Repce aug.-ra	— — —	27.80	—	28.24
Zab ápr.-ra	— — —	15.20	—	16.10

Értéktözsde.

Budapest, április 15.

Osztrák hitelrészvény	— — —	678.—
Magyar hitelrészvény	— — —	796.—
Leszámitoló bank	— — —	506.—
Rimamurányi	— — —	525.—
Osztrák-m. állam vasutárészvény	— — —	670.—
Közuti vasut	— — —	594.—

Hivatalos árfolyamok.

budapesti áru- és értéktözsde 1907 április 15-én.

Magyar aranyjárdék 4%	— — —	11.21
Magyar koronajárdék 4%	— — —	99.—
Magyar keleti vasuti államkötvény 4%	— — —	83.—
Magyar földtehermentesítési kötvény 4%	— — —	95.—
Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	— — —	96.—
Magyar gyermekny sorsjegy-kölesön	— — —	200.—
Tisza zab. és szegedi sorsjegy-kölesön	— — —	150.50
Osztrák járdék ezüstben	— — —	99.—
Osztrák járdék papirban	— — —	100.—
Osztrák korona járdék	— — —	117.—
Osztrák járdék aranyban	— — —	99.—
1860. oszt. államsorsjegyek	— — —	155.—
Osztrák magyar bankrészvény	— — —	17.65
Magyar hitelbank részvény	— — —	17.65
Városi villamos vasut	— — —	833.—
Osztrák hitelbank intézeti részvény	— — —	68.50
20 frankos frankos (Napolendor)	— — —	683.25
Osztrák magyar államvasuti részvény	— — —	19.08
Német birodalmi márka	— — —	117.58
London vista	— — —	24117
Páris vista a	— — —	95.47
20 márkás arany	— — —	37.40

REGÉNYCSARNOK.

Művészelet.

Írta: Kraszevszkij A. N.

— Oroszból. —

18.

Natalia keresztbe fonta karjait.

— Tudtam, hogy ellenezni fogod a mésalliance-t, mondá, hanem —

Nem engedte tovább beszélni.

— Mésalliance! — kiáltá és sokatmondólag nevetett, mintegy magában, míg újból dobolni kezdett kalapján; — mésalliance! Nem állithatom ugyan, hogy nővérem férjhez menetele ehhez a Lensky úrhoz, valami különösen kellemes volna nekem, — nem, ezt épenséggel nem állithatom, — de mennyire irtózhatom szándékom megvalósulásától, ha ezuttal jóformán számba sem jön nálam a mésalliance kérdése. — Itt elhallgatott, de minthogy Natalia is következetesen néma maradt, rövid vártatva folytatá: — Hogy utóvégre meg akarod változtatni társadalmi állásodat, az a te gondod. Azonban a viláért se hidd, hogy ez áldozattal a rád várakozó megpróbáltatások végére jutottál; te nem csak állásodról, egész egyéniségedről, összes életmódodról mondasz le, de a mi mindennél több, eddigelé oly gondosan őrzött női méltóságodat kockáztatod, ha makacsul megmaradsz mellette, hogy a hegedűshöz férjhez mégy. — Ó, értem már, mit akarsz felelni, — kiáltá, a pillantást felfogva, melyet Natalia az asztalon álló rózsákra vetett, — merő költői figyelem irányodban, ugyebár. A mikor szerelmeseink, a legnyersebb emberek is versben be-

szélnek. És hiszem is, hogy szeret. De érte-
való rajongása azért mégis csak múlt felhevü-
lés leszen. És mi marad, ha ez elmúlt? kérdem,
mi marad egy oly embernél, kinek fogalma
sincs elvekről, — erkölcsi emelkedettségről, —
mi marad egy oly környezetben felnőtt ember-
nél, hol érzelme mindörökké eltompult sok oly
dolog és fogalom iránt is, melyről még sejt-
med sem lehet!

Ismét szünetet tartott, most azonban meg-
szóllalt Natália:

— Szabad-e kérem, — szólt oly nyu-
galommal, mely mögött a legyőzhetetlen ha-
raggal határos indulat rejtőzött, — szabad-e
kérem, hogy minden további finom palástolás
és szóvirág nélkül, egyenesen kimondd, mi ki-
kifogásod van Boris Nikolajevitsch ellen, azon-
kívül, hogy alacsony származású és nem része-
sült gondos nevelésben?

— Istenem! Ha nővérem jövődöbeli fér-
jéről van szó, már ez magában véve is igen
sok, — kiltá Assanow.

— És ez az egész? — kérde Natália, át-
ható tekintettel.

— Hogy érte ezt?

— Ez az egész? — ismétlé, lassan fel-
állva ültéből. — Egyéb kifogásod nincs?

— Egyáltalában nincsen kifogásom ellene,

— kiáltá sziszegve, — addig mig nem arról
van szó, hogy nővérem férje legyen — akkor
azonban mindent kifogásolok! És ha Lensky
helyett Dolgoruki herceg volna a neve, mégis
csak azt mondanám: mint férjed lehetetlen!

— Miért? Tudni akarom, miért?

— Miért? Jó, megmondom, a mennyire
az ilyet előtted elmondani lehet — mert ez
egy vadállat, nyersség és állatiasság oly durva
kítőréseivel, melyekről soha sem képezhetél
magadnak még megközelítő fogalmat sem, —
kiáltá Assanow, és sovány hasszu kezét össze-
csapva, nyilván őszinte felindulással folytató: —
Mais ma pauvre fille, hisz sejtmed sem lehet
róla, mily megalázkodásoknak, mily becstelen-
ségeknek teszed ki magadat!

Megakadt. Diadalmaskodva tekintett nővé-
rére. Az még mindig ott állt, az asztal lapjára
támaszkodva kezeivel, mozdulatlanul, halaványan,
némán. Nem felelne meg e valóságnak, ha azt
mondanók, hogy fivérének beszéde nem tett rá
hatást. Mindazáltal minden kiejtett szava csak
határtalan, szenvedélyes ellentmondásra ösztönzé.
A mig beszélt úgy érezte, mintha éles, hegyes
jégdarabokat hányna arcába és öszszetörve,
kifáradva a rideg ész a jégesője alatt, teljes
szívvel végyott ismét valamely engesztelő
csalódás után.

Assanow félreértette látható nagy felindu-
lását és azon meggyőződésben áltatva magát,
hogy titokban már osztani kezdi véleményét,
most jóakaratu, játszi hangon folytató:

— Kedves, szegény kis Natáliám, bohó,
meggondolatlan, de még mindig elragadó test-
vérkém! Olyan vagy mint a gyermekek, kik
belátják hogy hibáztak, de szégyellik bevallani
Nos, jelenleg nem fogunk zaklatni. Eleinte
természetesen fájdalmas lesz rád nézve, ha
lázás álmodból fel kel ocsudnod; de az idő
minden sebet behegeszt, és ha végre egy dis-
tingvált és okos fiuval — un garcon distingué
és raisonnable — ki gyökeresen kigyógyít
regényes bogaraidból, egybekelsz, már csak
mosolyogva fogsz visszagondolni e fiatalkori
bohó ábrándra.

Natália hátraveté fejét és tetőtől talpig
mérte. Oly végtelen nyomorultnak tetszett
neki e percben. Milyen sivár, milyen szegény
volt ezen ember belső világa, érzése, gondol-
kozása ahhoz képest, amihez utolsó időben
hozzászokott.

(Folyt. köv.)

A szerkesztésért felelős:
Dr. VUCSKICS GYULA.

Csodálatos olcsó!

Vásárlásra ritka alkalom!

kinálkozik mostan egy **rövid ideig** a t. vevőközönségnek

TESZLER SIMON gyapjuszövet és posztónagykereskedőnél (Zöldfa-utca 33.)

Ki célba vett **más vállalat** következtében raktárán levő **összes árucikkeit** mélyen leszállított árban bocsátja eladásra.

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban.

SZENT LÁSZLÓ KÖNYVNYOMDA

Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 3. szám

Művek

folyóiratok, hírlapok,
vonalzatok,
gazdasági nyomtatványok,
egyházi, községi
és egyéb
hivatalos nyomtatványok,
k ö r l e v e l e k,
levélborítékok.

Elvállal és készít:

izléses kivitelben
mindennemű

nyomdai munkákat
jutányos árak mellett.

Vidéki rendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Levélfek, számlák, falragaszok, bál meghívók, táncrendek, étlapok, naptárak, palackfeliratok, névjegyek, gyászlapok stb. a nyomdai szakba vágó nyomtatványok készítése.

A lat. és gör. szert. kath. egyházmegyei nyomtatványok

raktára.

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban.

Lukács Aladár

elsőrangú kalap-, fehérnemű- és uri-
divat üzlete

Nagyvárad, Fő-utca.

Telefon 516.

Egy teljesen felszerelt

kisebbszerű könyvnyomda,
mely áll: 2 regálisból, 2 nagy antika szekrény,
1 nagy anyagszekrény, 22 kis szekrény, és 13
berakó kis szekrény 35 különféle betűkből, stégek,
térzők, quadrátok és 1 kis szekrény tele rézlé-
niákkal 350 forintért eladó.

A nyomda jelenleg üzemben kívül van, üzembe hozatalához csak
1 amerikai gyorsajtó szükséges. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Egy két jó családból való,
2—3 középiskolát végzett fiú
fizetéssel felvétetik
tanulónak
a Szent László nyomdában.

HIRDETESEK
jutányos árban
felvétetnek a
„TISZÁNTÚL”
kiadóhivatalában.

Nagyvárad város VILLAMOS MŰVE

Értesíti a n. érdeklődőket, hogy izzólámpa körtéket tart raktáron 3 legfeljebb 3-4 watt fogyasztással gyertyánként, melyek legolcsóbb árban kaphatók. **A sima izzólámpa ára darabonként 72 fillér**, homályos (matt), színes fényképező-lámpák és mindenemű izzólámpa különlegességek ugyancsak kartell árban kerülnek eladásra. Ugyanott kaphatók **nerst-lámpák** és **osmium-lámpák** gyertyánként 1-5 watt fogyasztással.

Csillárok, és villamosmotorok eredeti gyári
árlámpák árak mellett

kaphatók. A villamos mű igazgatósága eivállalja

villamosvilágítási

órátviteli berendezések felszerelését, bővítését, átalakítását, javítását, lámpák kezelését, hozzátartozó szénpálcák szállítását, berakását és minden e szakmába vágó munkálatokat a legolcsóbb ár mellett

Nagyobb megrendeléseknél megfelelő engedmény. Költségvetés ingyen.

Nyomatott a Szent László-nyomdában Nagyváradon.

LEGRÉGIBB ÉS LEGMEGBIZHATÓBB

nyaralási vállalat

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség b. figyelmét felhívni fővárosi mintára berendezett **Molykár elleni megóvó vállalatunkra.**

Elfogadunk nyári gondozás felölősség mellett bármily értékes ruhákat, szőrme árukat, függönyöket, szőnyeget stb. azokat saját műhelyünkben kijavítva, hiba nélkül szolgáltatjuk vissza, kívánatra azokért házhoz küldünk; az üzlet és raktár tűz és betörés ellen biztosítva van.

Becsés pártfogását kérve,

kiváló tisztelettel:

Zboray Gyula és Társa

szücs üzlete, Fő-utca 7. sz.

Uj üzlet! Uj üzlet!

Lukács Nándor butor-raktára

műasztalos-, kárpitos- és díszítő műhelye
Nagyvárad, Fő-utca 8. sz. Széchenyi szállodával szemben.

Állandó raktár: háló, ebédlő, úri szoba és szalon berendezések, mindennemű modern stílus szerint. Vas, réz és hajlított fa-butorok rendkívül nagy választékban.

Pontos kiszolgálás. Olcsó árak
Kívánatra rajzok és költségvetések ingyen.

Most jelent meg!

A modern rajzoktatás vezérfonala
II. kötete.

Írta: **Szücs Izsó** iparisk. igazg., tanító-
képző intézeti rajztanár.

Tartalom: a) Rajzoktatás szemlélet alapján, kézügyességi foglalkozásokkal (kézi munkával) kapcsolatban. b) Kézügyesítő gyakorlatok. Tanmenet 37 mintalapon 40 leckemintával.

Bolti ára 6 korona.

Megrendelhető: **Sebő Imre** könyvkiadó-
adónál Nagyvárad.

Ugyanazon kiadásban megjelent: **Szücs Izsó: »A modern rajzoktatás vezérfonala»** I. kötete. 6 korona. Tartalom: a) Előtanulmányok. b) Ösztönszerű rajzoktatás. Approbálva: 78494. sz. a. népiskolák-, óvó-, és tanítóképzők s középiskolák alsó osztályai részére.

Kivonat a hivatalos bírálatból... Számol a hazai viszonyokkal, a tanítók jelenleg még rajzbeli kiképezettségével... Művének minden sorából a tárgy iránti szeretet, annak komoly megfontolása és kitartó tanulmányozása szól. Sok évi tapasztalat és kísérletei a rajzoktatás terén becsesekké teszik e mű tartalmát... Művének minden fejezete érdekes és beható tanulmányra vall... Tárgyát szerző nagy körültekintéssel és alaposítással dolgozta ki, amiért teljes elismerés is illeti... Rajzoktatásunk fejlődésére csak jótékony hatással lehet e munka...